

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Kazimierz Klugiewicz

SSN Andrzej Siuchniński

Protokolant Katarzyna Gajewska

w sprawie **J. M.**

skazanego za czyn z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k.

i art. 31 § 2 k.k. i inne

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

na posiedzeniu w dniu 27 marca 2023 r.

kasacji Prokuratora Generalnego wniesionej na niekorzyść skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Koszalinie,

z dnia 18 listopada 2021 r., sygn. akt II K 1034/21,

**uchyla wyrok w zaskarżonej części, tj. zawierającej
rozstrzygnięcia o karze łącznej pozbawienia wolności oraz środka
zabezpieczającym w postaci pobytu w zakładzie psychiatrycznym
i w tym zakresie sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania
Sądowi Rejonowemu w Koszalinie.**

UZASADNIENIE

J. M. został oskarżony o to, że:

1. w okresie od 27 lipca 2020 r. do dnia 29 lipca 2020 r. w K., w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, kilkakrotnie kierował wobec M. M. groźby pozbawienia życia i zdrowia, spalenia domu wraz z domownikami, w tym także groźby pozbawienia życia i zdrowia osoby jej najbliższej syna D. K., przy czym groźby wzbudziły w zagrożonej uzasadnioną obawę, że będą spełnione, przy czym w chwili zarzucanego mu czynu miał ograniczoną w stopniu znacznym zdolność kierowania swoim postępowaniem, tj. o czyn z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. i art. 31 § 2 k.k.;

2. w dniu 29 lipca 2020 r. w K. kierował wobec D. K. groźby pozbawienia życia i zdrowia, spalenia domu wraz z domownikami, w tym także groźby pozbawienia życia i zdrowia osoby mu najbliższej matki M. M., przy czym groźby wzbudziły w zagrożonym uzasadnioną obawę, że będą spełnione, przy czym w chwili zarzucanego mu czynu miał ograniczoną w stopniu znacznym zdolność kierowania swoim postępowaniem, tj. o czyn z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k.;

3. w dniu 29 lipca 2020 r. w K. wdarł się do cudzego domu przy ulicy [...] i wbrew żądaniu osoby najbliższej – właścicielki nieruchomości M. M. domu nie opuścił, przy czym w chwili zarzucanego mu czynu miał ograniczoną w stopniu znacznym zdolność kierowania swoim postępowaniem, tj. o czyn z art. 193 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k.;

4. w okresie od dnia 9 grudnia 2020 r. godzina 20:00 do dnia 10 grudnia 2020 r. godzina 7.30 w K. przy ul. [...] dokonał umyślnego uszkodzenia samochodu osobowego marki V. [...] nr rej. [...] poprzez oblanie farbą koloru brązowego powłoki lakierniczej, reflektorów oraz szyb, w wyniku czego powstały straty w wysokości 48.323,24 zł na szkodę M. sp. z o.o. ul. [...] w W. oraz W. S.A. ul. [...] w W. i użytkownika pojazdu M. M., przy czym w chwili zarzucanego mu czynu miał ograniczoną w stopniu znacznym zdolność kierowania swoim postępowaniem, tj. o czyn z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k.;

5. w dniu 10 grudnia 2020 r. w godzinach 7:00 do 7:30 w K. przy ulicy [...] dokonał umyślnego uszkodzenia balkonu, drzwi wejściowych do mieszkania oraz okna poprzez oblanie farbą koloru czarnego, w wyniku czego powstały straty w wysokości 3.837,59 zł na szkodę M. M. i P. S.A. ul. [...] w W., przy czym w chwili

zarzucanego mu czynu miał ograniczoną w stopniu znacznym zdolność kierowania swoim postępowaniem, tj. o czyn z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k.;

6. w dniu 10 grudnia 2020 r. w K. przy ulicy [...] dokonał umyślnego uszkodzenia ścian i klatki schodowej oraz elewacji zewnętrznej poprzez oblanie farbą koloru czarnego, w wyniku czego powstały straty w wysokości 6.826,89 zł na szkodę Wspólnoty Mieszkaniowej w K. ul. [...] z siedzibą w K. ul. [...] i H. S.A. ul. [...] z siedzibą w S., przy czym w chwili zarzucanego mu czynu miał ograniczoną w stopniu znacznym zdolność kierowania swoim postępowaniem, tj. o czyn z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k.

Sąd Rejonowy w Koszalinie wyrokiem z dnia 18 listopada 2021 r., sygn. akt II K 1034/21, uznał J. M. za winnego popełnienia:

I. czynu zarzucanego mu w pkt 1. aktu oskarżenia, tj. występku z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. i art. 31 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 190 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 57b k.k. wymierzył mu karę 4 miesięcy pozbawienia wolności;

II. czynu zarzucanego mu w pkt 2. aktu oskarżenia, tj. występku z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 190 § 1 k.k. wymierzył mu karę 3 miesięcy pozbawienia wolności;

III. czynu zarzucanego mu w pkt 3. aktu oskarżenia, tj. występku z art. 193 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. i za to na podstawie art. 193 k.k. wymierzył mu karę 4 miesięcy pozbawienia wolności;

IV. czynów zarzucanych mu w pkt 4., 5. i 6. aktu oskarżenia, tj. występków z art. 288 § 1 k.k. w zw. art. 31 § 2 k.k., z tym ustaleniem, że wartość szkody wyrządzonej czynem opisanym w pkt 6. aktu oskarżenia wynosi 5.598,22 zł i przyjmując, że zostały popełnione w ciągu przestępstw na podstawie art. 91 § 1 k.k. w zw. z art. 288 § 1 k.k. wymierzył mu karę roku pozbawienia wolności.

Na podstawie:

- art. 91 § 2 k.k. w zw. z art. 86 § 1 k.k. połączył orzeczone wobec J.M. jednostkowe kary pozbawienia wolności i wymierzył mu karę łączną roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności, z zaliczeniem na jej poczet wskazanego okresu zatrzymania i tymczasowego aresztowania w sprawie,

- art. 93g § 2 k.k. orzekł pobyt oskarżonego w odpowiednim zakładzie psychiatrycznym,

- art. 41a § 1 k.k., art. 41a § 4 k.k. oraz art. 43 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego J. M. środek karny w postaci: a) zakazu zbliżania się do pokrzywdzonych M. M. i D. K. na odległość mniejszą niż 100 metrów; b) zakazu kontaktowania się z pokrzywdzonymi M. M. i D. K. w jakikolwiek sposób (w tym w szczególności osobiście, telefonicznie, za pomocą poczty elektronicznej), z wyjątkiem sytuacji związanych z prawem kontaktowania się z małoletnią córką ustalonych na podstawie rozstrzygnięcia właściwych organów bądź ugody przed nimi zawartej, przez okres 5 lat od uprawomocnienia się wyroku;

- art. 46 § 1 k.k. zasądził od J. M. - tytułem naprawienia szkody - na rzecz: a) H. S.A. w S. kwotę 5.598,22 zł; b) P. S.A. w W. kwotę 3.837,59 zł; c) W. S.A. w W. kwotę 48.323,24 zł.

Zwolnił oskarżonego J. M. od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Wyrok ten nie został zaskarżony przez żadną ze stron i uprawomocnił się z dniem 1 grudnia 2021 r.

Powyższy wyrok zaskarżył natomiast kasacją wniesioną na niekorzyść skazanego J.M. Prokurator Generalny, w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze łącznej pozbawiania wolności oraz środka zabezpieczającym w postaci pobytu w odpowiednim zakładzie psychiatrycznym. Zarzucił „rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, a mianowicie art. 387 § 1, 2 i 3 k.p.k., polegające na niezasadnym uwzględnieniu w całości wadliwego wniosku obrońcy oskarżonego, zaakceptowanego jako własny przez oskarżonego J.M., o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia postępowania dowodowego i wymierzenie oskarżonemu określonej kary, środków karnych i kompensacyjnych oraz środka zabezpieczającego w postaci pobytu w odpowiednim zakładzie psychiatrycznym, który to wniosek zawierał niezasadne w realiach przedmiotowej sprawy domaganie się orzeczenia wobec oskarżonego środka zabezpieczającego o charakterze izolacyjnym, co doprowadziło do wydania – zarazem bez uprzedniego, obligatoryjnego na mocy art. 354a § 1 pkt 1 i 2 k.p.k., wysłuchania na rozprawie biegłych psychiatrów oraz biegłego psychologa – wyroku skazującego z rażącym naruszeniem prawa materialnego, tj. art. 93g § 2 k.k., w następstwie zastosowania wobec oskarżonego J.M. środka zabezpieczającego w postaci umieszczenia w odpowiednim zakładzie psychiatrycznym w sytuacji, gdy z

kompleksowej opinii psychiatryczno-psychologicznej z dnia 15 czerwca 2021 r. wynika, że u oskarżonego nie stwierdzono choroby psychicznej, ani upośledzenia umysłowego, a jedynie organiczne zaburzenia osobowości i zachowania, które jako inne zakłócenia czynności psychicznych, skutkowały wystąpieniem u niego w chwili popełnienia zarzucanych mu czynów ograniczoną w stopniu znacznym zdolnością rozumienia ich znaczenia oraz kierowania swoim postępowaniem w rozumieniu art. 31 § 2 k.k., a nadto nie stwierdzono, by istniało wysokie prawdopodobieństwo popełnienia przez oskarżonego czynu zabronionego o znacznej społecznej szkodliwości w związku z chorobą psychiczną lub upośledzeniem umysłowym, co jest warunkiem niezbędnym do obligatoryjnego orzeczenia, w oparciu o przepis art. 93g § 2 k.k. najsurowszego środka zabezpieczającego – pobytu (umieszczenia) w zakładzie psychiatrycznym, a jedynie wskazano, że w przypadku orzeczenia wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności o charakterze bezwzględny, J.M. winien mieć zapewnioną opiekę lekarza psychiatry, co ewentualnie powodowałoby konieczność rozważenia orzeczenia systemu terapeutycznego wykonania tej kary, o którym mowa w art. 62 k.k.”.

Podnosząc powyższe, Prokurator Generalny wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Koszalinie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest zasadna w stopniu oczywistym, co przy zastosowaniu w art. 535 § 5 k.p.k. pozwoliło uwzględnić ją w całości na posiedzeniu bez udziału stron. Nie zmienia tego fakt, iż Skarżący nie wytłumaczył kierunku zaskarżenia wyroku – na niekorzyść skazanego, gdy nie wydaje się, że uwzględnienie skargi będzie prowadziło do pogorszenia sytuacji skazanego.

Należy zgodzić się z Prokuratorem Generalnym, że w przedmiotowej sprawie orzeczenie Sądu Rejonowego w Koszalinie zapadło z rażącą i mającą istotny wpływ na jego treść obrazą przepisów prawa procesowego i materialnego – art. 387 § 1, 2 i 3 k.p.k. oraz art. 93g § 2 k.k.

Oskarżony J. M. podczas rozprawy w dniu 18 listopada 2021 r. przyznał się do popełnienia zarzucanych mu czynów i skorzystał z przysługującego prawa do odmowy składania wyjaśnień, poprzestając na potwierdzeniu, że „zdarzenia tak jak

w zarzutach miały miejsce” (k. 860 odw.). Reprezentujący oskarżonego obrońca złożył, w trybie art. 387 § 1 k.p.k., wniosek o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia postępowania dowodowego i wymierzenie J.M. ustalonych z nim kar, środków karnych oraz środków kompensacyjnych: za pierwszy zarzucany oskarżonemu czyn - kary 4 miesięcy pozbawienia wolności, za drugi czyn - kary 3 miesięcy pozbawienia wolności, za trzeci czyn - kary 4 miesięcy pozbawienia wolności, za czyny zarzucane oskarżonemu w punktach czwartym, piątym i szóstym aktu oskarżenia - po uprzednim przyjęciu, że występki te zostały popełnione w warunkach ciągu przestępstw - kary roku pozbawienia wolności i wymierzenie kary łącznej roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności (z zaliczeniem na jej poczet okresu tymczasowego aresztowania). Nadto obrońca postulował: „orzeczenie trybu wykonywania kary zgodnie z art. 93g k.k.”, orzeczenie zakazu zbliżania się do pokrzywdzonych M. M. i D. K. na odległość mniejszą niż 100 m na okres 5 lat od uprawomocnienia się wyroku i orzeczenie zakazu kontaktowania się w tym samym czasie z pokrzywdzonymi w każdej formie, w tym w szczególności osobiście, telefonicznie czy e-mailowo, z wyjątkiem sytuacji związanych z prawem kontaktowania się z małoletnią córką, ustalonych na podstawie rozstrzygnięcia właściwych organów bądź ugody przed nimi zawartej, orzeczenie obowiązku naprawienia szkody oraz zwolnienie oskarżonego od obowiązku uiszczenia kosztów sądowych i niewymierzenie mu opłaty (k. 860 odw.). Oskarżony oświadczył, że rozumie treść tej propozycji i chce, żeby postępowanie zakończyło się w ten sposób. Uczestniczący w rozprawie asesór Prokuratury Rejonowej w Koszalinie nie sprzeciwił się powyższemu wnioskowi (w kasacji podano, że wnioskowi nie sprzeciwił się również „obecny na rozprawie oskarżyciel posiłkowy”, jednak nie potwierdza tego protokół rozprawy, w którym nie odnotowano udziału w rozprawie oskarżyciela posiłkowego - k. 860-861).

Sąd Rejonowy w Koszalinie uznał, że nie ma przeszkód do uwzględnienia opisanego wniosku i na podstawie art. 387 § 2 k.p.k. postanowił „przychylić się do wniosku oskarżonego o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia postępowania dowodowego (...)” i wydał wyrok o treści zgodnej z tym wnioskiem. Takie postąpienie było jednak nieprawidłowe, bowiem rażąco naruszało wskazane w zarzucie kasacji przepisy prawa, co miało istotny wpływ na treść orzeczenia.

Niewątpliwie z obrazą art. 93g § 2 k.k. orzeczono wobec J.M. środek zabezpieczający w postaci pobytu w zakładzie psychiatrycznym. Przepis ten stanowi, że skazując sprawcę określonego w art. 93c pkt 2 k.k. (a więc sprawcę, który dopuścił się przestępstwa w stanie ograniczonej poczytalności określonej w art. 31 § 2 k.k.) na karę pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania, sąd orzeka pobyt w odpowiednim zakładzie psychiatrycznym, jeżeli istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że popełni on czyn zabroniony o znacznej społecznej szkodliwości w związku z chorobą psychiczną lub upośledzeniem umysłowym. Takie sformułowanie oznacza, że prognozowany czyn powinien zostać popełniony w związku z chorobą psychiczną lub upośledzeniem umysłowym aktualnie sądanego sprawcy. Oznacza również niedopuszczalność orzeczenia pobytu w szpitalu psychiatrycznym w ramach stosowanego środka zabezpieczającego w sytuacji ustalenia istnienia wysokiego prawdopodobieństwa popełnienia przez sprawcę czynu zabronionego o wysokim stopniu społecznej szkodliwości, jednakże w oderwaniu od stwierdzonej u niego choroby psychicznej lub upośledzenia umysłowego. Tak samo nie jest dopuszczalne orzeczenie wspomnianego środka zabezpieczającego, gdy istnieje wysokie prawdopodobieństwo, że oskarżony popełni w związku z chorobą psychiczną lub upośledzeniem umysłowym czyn społecznie szkodliwy, ale szkodliwość ta nie jest znaczna.

W sprawie J. M. nie wykazano, że zachodzą wskazane wyżej warunki orzeczenia środka zabezpieczającego, o którym mowa w art. 93g § 2 k.k., tj. stwierdzenie u oskarżonego choroby psychicznej lub upośledzenia umysłowego oraz że istnieje wysokie prawdopodobieństwo, iż w związku z tymi dysfunkcjami popełni on czyn zabroniony o znacznej społecznej szkodliwości. W szczególności nie uprawniały do orzeczenia środka zabezpieczającego dowody z opinii biegłych lekarzy psychiatrów.

W opinii datowanej 29 września 2020 r. (odnoszącej się do stanu poczytalności wtedy podejrzanego w chwili popełnienia czynów opisanych w punkcie 1, 2 i 3 oskarżenia) biegli stwierdzili, iż cierpi on na przewlekłą chorobę psychiczną – chorobę afektywną dwubiegunową, z zaznaczoną dysfunkcją centralnego układu nerwowego i w chwili popełnienia zarzucanych mu czynów miał ograniczoną w stopniu znacznym zdolność kierowania swoim postępowaniem (zachodzą warunki określone w art. 31 § 2 k.k.). W czasie badania J. M. nie wykazywał objawów

psychotycznych, natomiast wykazywał objawy dysfunkcji centralnego układu nerwowego, jak zaburzenia koncentracji, osłabienie pamięci, zaburzenia procesów emocjonalnych. W ocenie biegłych nie zachodziło jednak wysokie prawdopodobieństwo, że popełni on ponownie podobny czyn o wysokiej społecznej szkodliwości. Zdaniem biegłych, wobec przewlekłości choroby psychicznej, znacznej dysfunkcji centralnego układu nerwowego, J. M. winien podlegać stałemu leczeniu psychiatrycznemu, przy czym nie wymagał wtedy skierowania do szpitala psychiatrycznego.

W kolejnej opinii datowanej 15 czerwca 2021 r., odnoszącej się do wszystkich zarzucanych oskarżonemu czynów, biegli psychiatrzy oraz psycholog stwierdzili, iż J. M. nie jest chory psychicznie, ani upośledzony umysłowo, czy otępiały. Rozpoznali u niego organiczne zaburzenia osobowości i zachowania, w wywiadzie przebyte zaburzenia depresyjne i chorobę afektywną dwubiegunową. Jednocześnie podkreślili, że nie dysponują dokumentacją medyczną, potwierdzającą rozpoznanie u J. M. zespołów maniakałnych lub hipomaniakałnych, które przy współwystępowaniu zespołów depresyjnych, upoważniałyby do rozpoznania u opiniowanego choroby afektywnej dwubiegunowej. W ocenie biegłych, z powodu organicznych zaburzeń osobowości i zachowania J. M. w chwili popełnienia zarzucanych mu czynów miał ograniczoną w stopniu znacznym zdolność rozumienia ich znaczenia, jak i zdolność pokierowania swoim postępowaniem w rozumieniu art. 31 § 2 k.k. Z uwagi na istniejące zmiany organiczne w ośrodkowym układzie nerwowym, oskarżony wykazuje nadpobudliwość i nierealistyczną samoocenę, ma niską tolerancję na frustrację, z trudem powstrzymuje się od wyrażania swoich impulsów – występują u niego epizody nadpobudliwości, wrogości, wybuchów agresji. Ma zawyżoną ocenę własnej wartości i znaczenia, nie jest w stanie dostrzec własnych ograniczeń, nadto posiada tendencję do ksobnych nastawień, nieadekwatnej interpretacji otaczającej rzeczywistości, postrzegania wyimaginowanych wrogów, których celem jest atak i moralne zniszczenie jego osoby. Zdaniem biegłych, oskarżony może przebywać w warunkach izolacji penitencjarnej, z tym że powinien mieć zapewnioną opiekę lekarza psychiatry. W tej opinii nie ma jasnego stwierdzenia, że nie istnieje wysokie prawdopodobieństwo, iż oskarżony popełni ponownie czyn zabroniony o znacznej społecznej szkodliwości (jest mowa, że mogą się u niego wzmacniać tendencje do

walki z „wrogami”), wszakże skoro biegli stwierdzili, że J.M. nie jest chory psychicznie, ani upośledzony umysłowo (zawarcie w opinii stwierdzenia „choroba afektywna dwubiegunowa w wywiadzie” nie jest tożsame z rozpoznaniem u oskarżonego choroby psychicznej), to również ta opinia nie mogła prowadzić do orzeczenia wobec niego pobytu w zakładzie psychiatrycznym. Wskazanie natomiast przez biegłych, że J. M. może przebywać w warunkach izolacji penitencjarnej, pod warunkiem zapewnienia mu opieki lekarza psychiatry, powinno skłonić Sąd orzekający do rozważenia postąpienia po myśli art. 62 k.k., np. przez orzeczenie systemu terapeutycznego wykonania wobec oskarżonego kary pozbawienia wolności.

Podczas rozpoznania sprawy Sąd *meriti* rażąco naruszył również przepisy prawa procesowego. Niezgodnie z art. 354a § 1 pkt 1 i 2 k.p.k. przed orzeczeniem wobec J. M. środka zabezpieczającego w postaci pobytu w zakładzie psychiatrycznym nie wysłuchał biegłych lekarzy psychiatrów oraz psychologa, jednak większe znaczenie miało naruszenie art. 387 § 1, 2 i 3 k.p.k. poprzez zaakceptowanie wniosku oskarżonego o wydanie określonej treści wyroku bez przeprowadzenia postępowania dowodowego. Nie ulega bowiem wątpliwości, że w sytuacji, gdy – co wyżej wykazano – wniosek ten był wadliwy, to w zgłoszonej postaci nie powinien zostać uwzględniony, jako nie w pełni realizujący cele postępowania, wśród których jest wydanie orzeczenia zgodnego z prawem (art. 387 § 2 k.p.k.). Właściwym postąpieniem Sądu byłoby uzależnienie uwzględnienia wniosku od dokonania w nim zmiany usuwającej istniejącą wadliwość (art. 387 § 3 k.p.k.), bądź też rozpoznanie sprawy na zasadach ogólnych (zob. np. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 11 stycznia 2022 r., III KK 513/21; z dnia 18 maja 2022 r., I KK 16/22).

W toku postępowania wykonawczego zaistniały opisane w kasacji okoliczności ukazujące wadliwość przedmiotowego wyroku, skutkujące wydaniem przez Sąd Rejonowy w Koszalinie szeregu orzeczeń, w tym w dniu 11 marca 2022 r. postanowienia w trybie 13 § 1 k.k.w., mającego rozstrzygać wątpliwości obrońcy skazanego co do wykonania wyroku. Sąd stwierdził, że wykonanie orzeczonej wobec skazanego kary łącznej pozbawienia wolności, winno odbywać się w systemie terapeutycznym; w tym zakresie wskazał, iż przedmiotem uzgodnień w trybie art. 387 k.p.k. nie było orzeczenie wobec oskarżonego środka zabezpieczającego, lecz doprecyzowanie sposobu wykonania orzeczonej wobec niego kary łącznej

pozbawienia wolności. Zaznaczył, że czynności podejmowane w toku postępowania wykonawczego były prawidłowe (z uwagi na powołanie art. 93g § 2 k.k. jako podstawę prawną jednego z rozstrzygnięć), jednak nie uwzględniały konsensusu, jaki został wypracowany na rozprawie w dniu 18 listopada 2021 r. Poza tym błędne było wskazanie jako podstawy rozstrzygnięcia art. 93g § 2 k.k., gdyż podstawę tę winien stanowić przepis art. 62 k.k. (k. 1009). W kasacji słusznie jednak zauważono, że wspomnianym postanowieniem Sąd podjął próbę niedozwolonej ingerencji w rozstrzygnięcie merytoryczne zapadłe w sprawie II K 1034/21, jako że w postępowaniu w przedmiocie wyjaśnienia wątpliwości co do wykonywania orzeczenia nie można dokonywać zmian lub uzupełnień orzeczenia, choćby było ono dotknięte oczywistymi wadami, bowiem uregulowanie z art. 13 § 1 k.k.w. daje możliwość rozstrzygnięcia wątpliwości co do wykonania orzeczenia niewadliwego pod względem prawnym, a nie naprawienia uchybienia, którym orzeczenie jest dotknięte (zob. np. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 15 listopada 2017 r., IV KK 397/17; z dnia 16 lipca 2019 r., V KK 357/19). Treść postanowienia nader jasno wskazuje, że Sąd *meriti* przyznał, iż wydał nieprawidłowy wyrok, skoro stwierdził, że „taka przesłanka (orzeczenia środka zabezpieczającego na podstawie art. 93g § 2 k.k. – uzup. SN) w niniejszej sprawie nie miała jednak miejsca”. Natomiast Skarżący zasadnie wskazał, że wydanie wspomnianego postanowienia było czynnością *ex ante* nieskuteczną i nie pociągało za sobą skutków prawnych.

Nasuwa się uwaga, że procedowanie Sądu w przedmiotowej sprawie było ogólnie niedbałe, skoro był on też zmuszony wydać 1 grudnia 2021 r. postanowienie, którym na podstawie art. 105 § 1 k.p.k. sprostował znaczącą omyłkę pisarską w wyroku z dnia 18 listopada 2021 r. (w jego części wstępnej co do części przytoczonych zarzutów - nr 4, 5 i 6 – pominięto zawarte w akcie oskarżenia stwierdzenie, że w chwili zarzucanego mu czynu oskarżony miał ograniczoną w stopniu znacznym zdolność kierowania swoim postępowaniem, jak też powołany w kwalifikacji prawnej czynu art. 31 § 2 k.k.). Nadto nie jest jasne, dlaczego w ślad za aktem oskarżenia Sąd przyjął, że oskarżony miał ograniczoną w stopniu znacznym zdolność kierowania swoim postępowaniem (tylko), o czym mowa w pierwszej opinii sądowo-psychiatrycznej, chociaż nieuznana za wadliwą druga opinia mówi, że J. M. miał

ograniczoną w stopniu znacznym nie tylko zdolność kierowania swoim postępowaniem, ale też rozumienia (rozpoznania) znaczenia czynów.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy postąpił zgodnie z wnioskiem kasacji, tj. uchylił zaskarżoną część wyroku wydanego przez Sąd Rejonowy w Koszalinie w sprawie J.M. i tym zakresie przekazał sprawę do ponownego rozpoznania temu Sądowi, który wyda orzeczenie zgodne z prawem.

[a!]